

Handläggare
Caroline Vesterberg
Telefon: 08-50822991**Till**
Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd
2026-04-23

Riktlinjer för förmedling av särskilda boenden inom SoL och LSS inklusive socialpsykiatriska stödboende

Yttrande till kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning

I stadens budget för 2025 fick socialnämnden i uppdrag att ta fram riktlinjer för förmedling av platser i bostad med särskild service enligt Socialtjänstlagen (SoL) och Lag som stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) då detta inte funnits tidigare. Riktlinjerna syftar till att klargöra ansvarsfördelning mellan socialförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna samt att säkerställa likabehandling och rättssäkerhet i staden rörande förmedling av platser inom bostad med särskild service. Sammantaget ställer sig förvaltningen positiv till socialnämndens förslag på Riktlinjer för förmedling av särskilda boenden inom SoL och LSS inklusive socialpsykiatriska stödboende.

Bakgrund

Det har tidigare inte funnits några samlade riktlinjer för förmedling av bostad med särskild service enligt SoL och LSS, vilket gjort att processerna delvis hanterats olika inom staden. Det finns ett behov av ett gemensamt riktlinjedokument för att reglera förmedlingsprocessen och tydliggöra ansvarsfördelningen. Syftet med riktlinjerna är att stärka rättssäkerheten, skapa enhetliga rutiner och höja kvaliteten.

Bedömnings- och förmedlingsgruppen inom socialförvaltningen har som uppgift att förmedla boenden som drivs i egen regi, entreprenad eller som upphandlats enligt lagen om valfrihetssystem (LOV). Processerna för förmedling av boende skiljer sig delvis åt mellan SoL och LSS men socialförvaltningen har valt att reglera båda i ett gemensamt dokument med syfte att uppnå enhetlighet och tydlighet.

Ärendet

Kommunstyrelsen har begärt nämndens yttrande över Riktlinjer för förmedling av särskilda boenden inom SoL och LSS inklusive socialpsykiatriska stödboenden.

Socialförvaltningen har enligt budgetuppdraget arbetat fram riktlinjer i samarbete med enhetschefer från stadsdelsnämndernas beställarenheter inom funktionsnedsättning och socialpsykiatri. Framtagna riktlinjer utgör en ny reglering i processen för central förmedling av platser i bostad med särskild service enligt SoL och bostad med särskild service enligt LSS samt socialpsykiatriska stödboenden.

Syftet med riktlinjerna är att klargöra ansvarsfördelning mellan socialförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna samt att säkerställa likställighet och rättssäkerhet rörande förmedling av platser inom stadens valfrihetssystem. Riktlinjerna är ett stöd för myndighetsutövande medarbetare inom funktionsnedsättning och socialpsykiatri, privata och kommunala utförare av boendeinsatser enligt SoL och LSS inom stadens valfrihetssystem samt socialförvaltningens förmedling.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för funktionsnedsättning och socialpsykiatri. Remissen har lyfts på sammanträde för Regionala rådet för funktionshinderfrågor den 4 mars 2026. Ärendet samverkas i förvaltningsgruppen den 14 april 2026.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen ser positivt på och välkomnar riktlinjer som är samlade i ett dokument och som gäller både SoL och LSS. Förvaltningen anser att riktlinjerna till största del är lätta att förstå och följa, men har några synpunkter att lyfta.

Rörande förmedling av särskilt boende enligt LSS innebär ordningen i praktiken att akuta behov eller de behov som bäst matchar ledig plats prioriteras framför beslutens tidsordning. Detta är ogynnsamt för stadsdelsförvaltningarna gällande ej verkställda beslut då prioritering ofta sker först när stadsdelsförvaltningen står inför risken att åläggas vite, vilket skapar en reaktiv snarare än proaktiv hantering. För stadsdelsförvaltningen har detta medfört att insatser i vissa fall behövt erbjudas utanför lagen om valfrihet (LOV), då erbjudanden inte kunnat ges via stadens ordinarie kö. Detta trots att brukaren har bedömts kunna få sina behov tillgodosedda inom LOV. Konsekvensen blir en ökning av placeringar utanför LOV, trots att sådana lösningar i många fall hade kunnat undvikas. Detta sker i syfte att minska tiden med ej verkställda beslut och därmed undvika sanktioner. Förvaltningen ser

därför att det är av vikt att förmedlingen eftersträvar en hantering och prioritering som undviker att insatser behöver erbjudas utanför LOV, när behoven kan tillgodoses inom LOV.

Vidare framstår tidsgränsen om sex månader utan erbjudande som alltför lång. Det finns risk för vite om erbjudanden inte kan ges med tätare intervall, vanligtvis minst var tredje månad. Nuvarande formulering, som sätter behov framför kötid, riskerar därför att försvåra stadsdelsförvaltningarnas möjligheter att säkerställa skyndsam verkställighet och undvika sanktioner. Tidsgränsen bör ses över eller förtydligas i förhållande till dessa krav.

Det önskas även ett tydliggörande angående vem som gör en placeringsförfrågan till Enheten för central placering. Av förslaget kan det tolkas som att förmedlingen initierar en förfrågan när ett beslut inte har verkställts inom sex månader via kön. Samtidigt har det uppfattats som att det alltid är stadsdelsförvaltningen som ansvarar för att initiera en sådan förfrågan. Mot denna bakgrund är det oklart vad som gäller och förtydligande efterfrågas.

Det krävs en tydlig reglering av vem som har vilket uppdrag och att arbetssätten bottnar i den erfarenhet och kunskap som redan finns hos stadsdelarna för hur man ska arbeta för att undvika sanktioner.

När det gäller svarstid ges den enskilde, enligt riktlinjen, tio dagar att svara på ett erbjudande om boende enligt LSS, medan motsvarande svarstid vid platsförfrågan enligt SoL är fem dagar. Mot bakgrund av att det i praktiken kan vara minst lika utmanande att motivera den enskilde att tacka ja till insats inom SoL som inom LSS, efterfrågas en motivering till denna skillnad.

Regionala funktionshindersrådet i Hägersten-Älvsjö och Skärholmen har tagit del av remissen och yttrar sig rörande förmedling av särskilt boende enligt LSS. Funktionshinderrådet stödjer att ett erbjudande om matchat boende ska besvaras inom 10 dagar, men med tillägget ***om inte särskilda skäl finns***.

Sammantaget ser förvaltningen positivt på och välkomnar förslaget som syftar till att säkerställa likställighet och rättssäkerhet rörande förmedling av dessa boenden.

Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Lee Orberson
stadsdelsdirektör
Hägersten-Älvsjö
stadsdelsförvaltning

Veronica Östlin
avdelningschef
Hägersten-Älvsjö
stadsdelsförvaltning

Bilagor

Remissunderlag Riktlinjer för förmedling av särskilda boenden
enligt SoL och LSS inklusive socialpsykiatriska stödboenden

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Lee Orberson, stadsdelsdirektör	2026-04-09
Veronica Östlin, avdelningschef	2026-04-09